

Kunst og lovegaver – billedtradisjon og kriserite

Lovegaven er mangfoldig. Det er giveren som avgjør hva gaven skal være.

En lofotfisker kunne love en fisk til høyere makter om han ble hjulpet. Andre gir penger og smykker, tenner vokslys, eller hjelper en nabo. Å reise til hellige steder, å smykke ut kirker, eller å bygge en hel kirke kan være en lovegave. Noen gaver er typiske, andre særskilte; giveren står i alle fall fritt. Det kostbare gis side ved side med det tilsynelatende verdiløse. Malte bilder har i flere hundre år vært en mye brukt lovegave i Europa og Sør-Amerika. Bildene skildrer gjerne krisesituasjonen, ofte med den hjelpende Jomfru Maria på en sky over menneskene

Teksten på dette meksikanske votivmaleriet forteller om familien Gonzales som var ute på gaten på kvelden da de ble angrepet. Takket være hjelpen fra den lokale helgenen, Jomfruen av San Juan de los Lagos, som sees svevende over familien, unnslopp de uskadet. Bildet er datert 28. august 1947.

De fleste lovegavene på utstillingen i domkirkeruinene og Erkebispegården er små metallrelieffer og voksfigurer som alle

illustrerer og identifiserer det problemet bønner gjelder. Det er lovegaver av denne type fra dagens europeiske tradisjon som preger utstillingen. Hver enkelt av disse gavene forteller sin historie om et menneske i møte med store eller små kriser i livet, alt fra sykdom og naturkatastrofer, til kjærlighets sorg eller simpelthen en avgjørende eksamen. Gjenbruk knytter også mange av dem til flere forskjellige hendelser.

Tvillinger, Iraklion, Kreta 1999. Sølv, 5,5 x 8 cm.

Den kunstneriske fagtradisjonen har kanskje ikke i samme grad som det øvrige akademiske miljø vært preget av nedlatende distanse i forhold til slike kulturuttrykk. Tilsvarende "førmoderne" billeduttrykk har tvert i mot spilt en viktig rolle i utviklingen av den moderne kunst. Den nysgjerrige interesse og utforskende lekenhet som preget blant andre Picassos møte med denne type materiale, utfordret fordommer på en befriende måte.

Selv om denne utstillingens kunstnere gjennom de siste fem årene i sitt arbeid er blitt kjent med votivgavene, var dette i utgangspunktet like fremmed for dem som det vil være for publikum. Dette felles utgangspunkt gir derfor publikum en mulighet for sin egen gjenkjennelse i kunstnerens uttrykk.

Kunstnerens arbeider er ikke blitt til som et gruppearbeid, men som individuelle og selvstendige verk. De utgjør en brokett sammenstilling som også gir seg utslag i motsetninger seg i mellom, så vel som til lovegavene og utstillingsrommet. De avspeiler loveskikkens individualistiske, mangeartede karakter.

Identifikasjonsgaver, Altöttingen, Bayern, Tyskland 2001

*Til høyre: Borgerpar.
Øverst: Form fra Altöttingen Bayern, Tyskland 16. årh.
Nederst: Form fra München, Tyskland 18. årh.
Voks, høyde ca 20 cm.*

